МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное учреждение
высшего образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Высшая школа национальной культуры и образования им. Габдуллы Тукая

УТВЕРЖДАЮ
Проректор
по образовательной деятельности КФУ
Проф. Таюрский Д.А.
____
"___"______________20___ г.

Программа дисциплины

Актуальные проблемы методики преподавания татарской литературы Б1.В.ДВ.9

Направление подготовки: 44.03.01 - Педагогическое образование
Профиль подготовки: Родной (татарский) язык и литература
Квалификация выпускника: бакалавр
Форма обучения: заочное
Язык обучения: русский
Автор(ы):
Замалиева Л.Ф.
Рецензент(ы):
Сайфулина Ф.С.

СОГЛАСОВАНО:
Заведующий(ая) кафедрой: Сайфулина Ф. С.
Протокол заседания кафедры No ___ от "____" ___________ 201__г
Учебно-методическая комиссия Института филологии и межкультурной коммуникации (Высшая школа национальной культуры и образования им. Габдуллы Тукая):
Протокол заседания УМК No ____ от "____" ___________ 201__г

Регистрационный No

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. (доцент) Замалиева Л.Ф. кафедра татарской литературы Высшая школа национальной культуры и образования им. Габдуллы Тукая , Luiza.Zamalieva@kpfu.ru

1. Цели освоения дисциплины

помощь студентам в систематизации и осмыслении полученных знаний и умений по специальности и вооружить их необходимыми научно-методическими знаниями и новыми технологиями о процессе обучения родной литературе в современной школе, формирование творческого потенциала личности учителя-словесника.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел Б1.В.ДВ.9 Дисциплины (модули)' основной образовательной программы 44.03.01. - Педагогическое образование и относится к дисциплинам по выбору. Осваивается на 4 курсе, 8 семестр.

Дисциплина педагогического цикла.

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ПК-3 (профессиональные компетенции)	свободное владение основным изучаемым языком в его литературной форме
ОК-1 (общекультурные компетенции)	владение культурой мышления; способность к восприятию, анализу, обобщению информации, постановке цели и выбору путей ее достижения;
ОК-2 (общекультурные компетенции)	владение нормами русского литературного языка, навыками практического использования системы функциональных стилей речи; умение создавать и редактировать тексты профессионального назначения на русском языке
ОК-7 (общекультурные компетенции)	умение критически оценивать собственные достоинства и недостатки, выбирать пути и средства развития первых и устранения последних
ПК-10 (профессиональные компетенции)	умение готовить учебно-методические материалы для проведения занятий и внеклассных мероприятий на основе существующих методик

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

- особенности современных технологий и методики родной литературы как науки, ее предмет, задачи и содержание;
- традиции и новаторство в обучении, воспитании и развитии учащихся на уроках родной литературы;
- научные основы технологий и методики преподавания родной литературы;
- общедидактические и частнометодические принципы обучения родной литературе;

- методы, приемы и средства обучения родной литературе в школе;
- типы и структурные элементы уроков разных типов;
- технологии обучения в системе филологического образования: урочные и внеурочные, традиционные и современные, групповые и индивидуальные;
- методы научного исследования;
- особенности изучения разделов школьного курса родной литературы;
- методику работы в старшей профильной школе;
- методику проведения внеклассной работы;

2. должен уметь:
- определять цели и задачи обучения;
- использовать возможности родной литературы для развития познавательного интереса и формирования учебной инновации;
- планировать учебный материал в соответствии с программой;
- разрабатывать конспекты уроков разных типов и форм;
- проводить различные виды анализа урока;
- готовить учащихся к изложениям и сочинениям;
- проверять тетради и проводить работу над ошибками;
- применять новые технологии в обучении;
- использовать ТСО и средства наглядности;
- проводить все виды внеклассной работы по предмету;

3. должен владеть:
владеть навыками;
- элементами научно-исследовательской работы на материале курса родной литературы;
- традиционными и новыми технологиями преподавания родной литературы.

4. должен демонстрировать способность и готовность:
Организовать, проводить и анализировать уроки татарской литературы

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 2 зачетных(ые) единиц(ы) 72 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины: зачет в 8 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);
71-85 баллов - "хорошо" (хор.);
55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);
54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практи- ческие занятия	Лабора- торные работы	
N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практи- ческие занятия	Лабора- торные работы	
1.	Тема 1. Мәктәптә әдәби әсәрне өйрәнүнең төп этаплары	8		2	0	0	
2.	Тема 2. Әдәби әсәрне төренә һәм жанрына таянып өйрәнү	8		0	2	0	
3.	Тема 3. Әдәбият дәресләрендә укучыларны мөстәкыйль эшләргә өйрәтү	8		0	2	0	
4.	Тема 4. Укыту-тәрбия эшен оештыру һәм әдәбият укытучысы	8		0	2	0	
.	Тема . Итоговая форма контроля	8		0	0	0	Зачет
	Итого			2	6	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Мәктәптә әдәби әсәрне өйрәнүнең төп этаплары

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Мәктәптә әдәбият курсының төп эчтәлеге әдәби әсәр өйрәнүдән гыйбарәт. Әдәби әсәрне аңлау, кабул итү, анализлау эше катлаулы, әдәби әсәр язучының фикерләү рәвешен чагылдырган кебек, укучыдан да әлеге фикерләү юлын әдип артыннан кабатлауны таләп итә. Әсәрне үзләштергәндә, укучы әйтерсең лә берничә баскычны үтә. Беренчесе һәм иң әһә- миятлесе - уку, аның алдыннан еш кына кереш өлеш, кереш дәресләр булырга мөмкин. Укудан соң текстны анализлау һәм йомгаклау, әсәр буенча нәтиҗәләр чыгару өлеше килә. Әлбәттә, әдәби әсәрне мәктәптә өйрәнү - тулы бер процесс, аны кисәкләргә аеру - шартлы күренеш. Инде уку барышында ук укучының хәтере, хыялы, фикерләве әдәби әсәрне бәяли, анализлый башлый. Кереш һәм йомгаклау өлешләре әдәби әсәрне кабул итәргә әзерләп һәм нәтиҗәләр чыгарып кына калмый, аның мәгънәсенә тирәнрәк үтеп керергә, аны бәяләргә юл күрсәтә. Шуңа күрә баскычлар бер-берсен тулыландырып, баетып, бергә үрелеп китәләр. Ләкин һәркайсының үз үзенчәлекләре бар. Шунысын да онытмаска кирәк: алар- ның эчтәлеге, материалны бирү тәртибе һәм эшләү юллары әсәрнең төр һәм жанр сыйфатларына да бәйле. Әдәби әсәр өйрәнү баскычлары методиканың үзгәреп торучы төшенчә-ләреннән санала. Аларга әсәрнең үз сыйфатлары, укучыларның яшь һәм үсеш үзенчәлекләре, укыту һәм тәрбия максатларының куелышы, укучының шәхси мөмкинлекләре тәэсир итә.

Тема 2. Әдәби әсәрне төренә һәм жанрына таянып өйрәнү

практическое занятие (2 часа(ов)):

Әдәбият белеме әсәрләрне өч төргә - эпос, лирика, драмага бүлә. Алар бер-берсеннән тормыш-чынбарлыкны һәм кешене сурәтләү, авторның язганнарына мөнәсәбәте, төзелеш-струк- тура, укучының кабул итүе һәм тагын бик күп сыйфатларга карап аерылалар. Чыннан да, әдәби әсәрнең уйланмасы ук теге яисә бу төргә бәйләнештә калыплаша, әлеге төр закончалыкларына буйсынып үсә. Безнең фикеребезчә, шушы төр сыйфатлары, үзенчәлекләре мәктәптә әдәби әсәр белән эшләүнең төп юлларын сыза, юнәлеш күрсәтә.

Тема 3. Әдәбият дәресләрендә укучыларны мөстәкыйль эшләргә өйрәтү

практическое занятие (2 часа(ов)):

Әдәбият дәресләрендә укучыларны мөстәкыйль эшләргә өйрәтү. Әдәби әсәрләрнең тулы вариантын өйдә мөстәкыйль укырга бирү. Дәреснең берничә минутын өйдә укып килгән әсәр акында фикер алышуга багышлау. Укучыларны өйдә интернет чыганаклары белән эшләргә өйозтү. Китапханәдә әдәби әсәр, сүзлекләр, журналлао белән эшләргә өйрәтү. Әдәбият буенча мөстәкыйль язма эшләр: рецензия, интервью, сочинение язырга өйрәтү.

Тема 4. Укыту-тәрбия эшен оештыру һәм әдәбият укытучысы

практическое занятие (2 часа(ов)):

Бүгенге әдәбият укытучысына куелган таләпләр. Укучыны әдәбият белән кызыксындыру юллары. Әдәби кичәләр, атналыклар, очрашулар уздыру. Театр, музей, әдәби кичәләргә бару. кенче дәрестә алар буенча фикер алышу үткәрү. Татар әдәбияты буенча тәрбия чаралары оештыру. Әдәби викториналар, конкурслар ясау. Укучыларны фәнни-тикшеренү эшенә җәлеп итү.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел дисциплины	Се- местр	Неде- ля семе стра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудо- емкость (в часах)	Формы контроля самосто- ятельной работы
1.	Тема 1. Мәктәптә әдәби әсәрне өйрәнүнең төп этаплары	8		письменная работа	30	письмен- ная работа
3.	Тема 3. Әдәбият дәресләрендә укучыларны мөстәкыйль эшләргә өйрәтү	8		реферат	30	реферат
	Итого				60	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Технология развития критического мышления и проблемного обучения (реализуется при решении учебных задач проблемного характера).

 Технология контекстного обучения - обучение в контексте профессии (реализуется в учебных заданиях, учитывающих специфику направления и профиля подготовки).

 Технология интерактивного обучения (реализуется в форме учебных заданий, предполагающих взаимодействие обучающихся, использование активных форм обратной связи).

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Мәктәптә әдәби әсәрне өйрәнүнең төп этаплары

письменная работа, примерные вопросы:

Тема 1. Мәктәптә әдәби әсәрне өйрәнүнең төп этаплары 1. Кереш дәресләр. 2. Әдәби әсәрне уку. 3. Әсәрне анализлау. 4. Әсәр буенча фикер алышу, 5. Әсәр буенча сочинение язу Шушы сорауларга тулы җаваплар язырга.

Тема 2. Әдәби әсәрне төренә һәм жанрына таянып өйрәнү

Тема 3. Әдәбият дәресләрендә укучыларны мөстәкыйль эшләргә өйрәтү

реферат, примерные темы:

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Реферат темалары: 1. Урта мәктәптә Г.Тукай шигъриятен өйрәнү. 2. Урта мәктәптә М.Җәлил шигъриятен өйрәнү. 3. Урта мәктәптә Р.Миңнуллин шигъриятен өйрәнү. 4. Урта мәктәптә Г.Ибраһимов иҗатын өйрәнү. 5. Урта мәктәптә Г.Исхакый иҗатын өйрәнү. 6. Урта мәктәптә Т.Миңнуллин иҗатын өйрәнү. 7. Урта мәктәптә К,Тинчурин иҗатын өйрәнү. 8. Урта мәктәптә Г.Бәширов иҗатын өйрәнү. 9. Урта мәктәптә М.Мәһдиев иҗатын өйрәнү. 10. Урта мәктәптә яшь шагыйрьләр иҗатын өйрәнү.

Тема 4. Укыту-тәрбия эшен оештыру һәм әдәбият укытучысы

Итоговая форма контроля

зачет (в 8 семестре)

Примерные вопросы к итоговой форме контроля

Вопросы к зачету:

1. Хәзерге чорда татар әдәбиятын укытуның актуаль мәсьәләләре. Аларның әһәмиятен аңлатыгыз.
2. Урта мәктәптә халык авыз иҗаты жанрларын өйрәнүнең асылы. Аларны өйрәнү эзлеклелеге.
3. Халык авыз иҗатын өйрәнү технологияләре. Бер технологиянең кулланылыш даирәсен киңрәк ачарга.
4. Мәктәптә халык авыз иҗаты әсәрләрен өйрәнүнең тәртибе, максаты, күләме.
5. Татар әдәбиятын укытканда планлаштырылган нәтиҗәләр.
6. Язучыларның һәм сәнгать әһелләренең биографиясен өйрәнү алымнары.
7. Афористик жанрлар буларак мәкаль-әйтемнәр. Аларның асылы. Мәктәптә өйрәнү алымнары.
8. Мәктәптә халык җырларын өйрәнү юнәлешләре.
9. Хәзерге заман җырларында халык авыз иҗатыннан килгән традицияләр. Җырларны өйрәнүдә интернет материалларыннан файдалану.
10. Мәктәптә мәзәк жанрын өйрәнү методикасы. Мәзәктәге төп фикерне табу. Мәзәк сөйләү сәләте.
11. Халык авыз иҗатының бер жанры буларак бәетләр. Бәеттә сурәтләнгән фаҗигале вакыйга. Бәетләрнең төрләре. Бәетләрне өйрәнү методикасы.
12. Дастаннар. Аларга хас сыйфатлар. Дастаннарны төркемләү. Дастан герое. Дастаннарны өйрәнү методикасы.
13. Тарихи дастан буларак "Идегәй". Анда сурәтләнгән тарихи шәхесләр.
14. Мифлар. Аларның өйрәнелү дәрәҗәсе. Төрле халыкларның мифларын өйрәнү үзенчәлекләре. Хәзерге әдәбиятта мифологик нигезнең көчәюе.
15. Мәктәптә халык йолаларын өйрәнү буенча дәрес планы язырга.
16. Укучыларны иҗади эшкә әзерләү методикасы
17. Дәресләрдә әдәби-теоретик төшенчәләрне өйрәнүнең максаты, бурычлары.
18. Мәктәп программаларында һәм дәреслекләрдә төшенчәләрне бирү эзлеклелеге.
19. Урта мәктәптә эпик төрдәге әсәрләрнең жанр үзенчәлекләрен өйрәнү.
20. Урта мәктәптә лирик төрдәге әсәрләрнең жанр үзенчәлекләрен өйрәнү.
21. Урта мәктәптә лиро-эпик жанрларны үзенчәлекләре.
22. Урта мәктәптә драма төрендәге әсәрләрнең жанр үзенчәлекләрен өйрәнү.
23. Әдәби әсәрнең теле өстендә эшләү методикасы. Язучы стиле, чор стиле.
24. Бер әдәби-теоретик төшенчәне өйрәнү буенча технологик карта төзергә яки дәрес планы һәм конспекты язарга.
25. Урта мәктәптә әдәбият дәресләрендә регулятив уку-укыту гамәлләре формалаштыру.
26. Әдәбият дәресләрендә танып белү уку-укыту гамәлләрен формалаштыру үзенчәлекләре.
27. Әдәбият дәресләрендә коммуникатив уку-укыту гамәлләрен формалаштыру.
28. Әдәбият дәресләрендә көтелгән предмет нәтиҗәләренең эчтәлеге.
29. Әдәбият дәресләрендә картина белән эшләү алымнары.

30. Татар әдәбияты белән бәйле сыйныфтан тыш эшләр.

7.1. Основная литература:

1. Методика преподавания литературы в школе: учебно-методическое пособие для студентов дневного и заочного отделений филологического факультета / Казан. гос. ун-т, Филол. фак.; [авт.-сост. В.Р. Аминева, Р.И. Галеева, Н.Г. Махинина].-Казань: [Казанский государственный университет], 2010.?127 с.

2. Романичева, Е. С. Введение в методику обучения литературе [Электронный ресурс] : учеб.пособие / Е. С. Романичева, И. В. Сосновская. - М.: ФЛИНТА : Наука, 2012. - 208 с. һир://2патит.сот/са1а1од.рһр?ЬооктЬ=455683

3. Пранцова, Г. В. Методика обучения литературе [Электронный ресурс] : практикум / Г. В. Пранцова, Е. С. Романичева. - М.: ФЛИНТА : Наука, 2012. - 272 с. һир://2патит.сот/са1а1од.рһр?ЬооктЬ=455692

7.2. Дополнительная литература:

1. Теория обучения: учебное пособие / Под ред. Г.И. Ибрагимова. [Ибрагимова Е.М., Андрианова Т.М.] - М. :

Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2011. - 383 с.һир://ммм.ЫЬ1юго55юа.сот/Ьоок.һ1т1?сиггВоок�=6916

7.3. Интернет-ресурсы:

База данных - East View

База данных - East View

ЭБС "Знаниум" - http://znanium.com/

ЭБС "Знаниум" - http://znanium.com/

ЭБС "Консультант студента" - http://www.studentlibrary.ru

ЭБС "Консультант студента" - http://www.studentlibrary.ru

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Актуальные проблемы методики преподавания татарской литературы" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Компьютерный класс, представляющий собой рабочее место преподавателя и не менее 15 рабочих мест студентов, включающих компьютерный стол, стул, персональный компьютер, лицензионное программное обеспечение. Каждый компьютер имеет широкополосный доступ в сеть Интернет. Все компьютеры подключены к корпоративной компьютерной сети КФУ и находятся в едином домене.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "ZNANIUM.COM", доступ к которой предоставлен студентам. ЭБС "ZNANIUM.COM" содержит произведения крупнейших российских учёных, руководителей государственных органов, преподавателей ведущих вузов страны, высококвалифицированных специалистов в различных сферах бизнеса. Фонд библиотеки сформирован с учетом всех изменений образовательных стандартов и включает учебники, учебные пособия, УМК, монографии, авторефераты, диссертации, энциклопедии, словари и справочники, законодательно-нормативные документы, специальные периодические издания и издания, выпускаемые издательствами вузов. В настоящее время ЭБС ZNANIUM.COM соответствует всем требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (ФГОС ВПО) нового поколения.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе Издательства "Лань" , доступ к которой предоставлен студентам. ЭБС Издательства "Лань" включает в себя электронные версии книг издательства "Лань" и других ведущих издательств учебной литературы, а также электронные версии периодических изданий по естественным, техническим и гуманитарным наукам. ЭБС Издательства "Лань" обеспечивает доступ к научной, учебной литературе и научным периодическим изданиям по максимальному количеству профильных направлений с соблюдением всех авторских и смежных прав.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "Консультант студента" , доступ к которой предоставлен студентам. Электронная библиотечная система "Консультант студента" предоставляет полнотекстовый доступ к современной учебной литературе по основным дисциплинам, изучаемым в медицинских вузах (представлены издания как чисто медицинского профиля, так и по естественным, точным и общественным наукам). ЭБС предоставляет вузу наиболее полные комплекты необходимой литературы в соответствии с требованиями государственных образовательных стандартов с соблюдением авторских и смежных прав.

Освоение дисциплины "Актуальные проблемы методики преподавания татарской литературы" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Компьютерный класс, представляющий собой рабочее место преподавателя и не менее 15 рабочих мест студентов, включающих компьютерный стол, стул, персональный компьютер, лицензионное программное обеспечение. Каждый компьютер имеет широкополосный доступ в сеть Интернет. Все компьютеры подключены к корпоративной компьютерной сети КФУ и находятся в едином домене.

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 44.03.01 "Педагогическое образование" и профилю подготовки Родной (татарский) язык и литература .

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Автор(ы):
Замалиева Л.Ф. ____________________
"__" _________ 201 __ г.

Рецензент(ы):
Сайфулина Ф.С. ____________________
"__" _________ 201 __ г.

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ